

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/74/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213212937
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2213212937.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. N., N.. XX.XX.XXXX, t. č. v F. F. M. F. B., N. XXX/X, dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí,, dieťa rodičov: matka - V.Á. N., N.. XX.XX.XXXX, t. č. bytom M. V., V.. E. XXXX/X a otec - P. N., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., E. XXX, t. č. A. X. XXXXX, S. XX, T. T., zastúpený JUDr. Tiborom Szakálom, advokátom, Dunajská Streda, Korzo B. Bartóka 789/3, za účasti starých rodičov: V. N., N.. XX.XX.XXXX, bytom M. V., W. XX/A/X a P. N., N.. XX.XX.XXXX, bytom M. V., B. XXX/X, o zmenu úpravy výkonu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu a nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd maloletého P. N., N.. XX.XX.XXXX z v e r u j e do ústavnej starostlivosti F. F. M. F. B., N. XXX/X, počnúc dňom 07.07.2013.

Matka je povinná platiť na výživu maloletého sumu vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa určené v ustanovení § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, vždy do 15. dňa mesiaca vopred na adresu sídla ústavu, v ktorom je dieťa umiestnené.

Otec je povinný platiť na výživu maloletého sumu 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa mesiaca vopred na adresu sídla ústavu, v ktorom je dieťa umiestnené.

Týmto sa mení v časti umiestnenia dieťaťa a úpravy výživného rozsudok tunajšieho súdu č. k. 6P/54/2010-28 zo dňa 09.12.2010

Dlh na zročnom výživnom vznikol za obdobie od 07.07.2013 do 31.10.2013 matke vo výške 103,27 eur a otcovi vo výške 570,97 eur. Súd rodičom povoľuje dlh na výživnom splácať v splátkach mesačne spolu s bežným výživným matke vo výške 7 eur mesačne a otcovi vo výške 40 eur mesačne, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 25.06.2013 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, odbor sociálnych vecí a rodiny - navrhovateľ domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd umiestnil maloletého do ústavnej starostlivosti s odôvodnením, že na žiadosť starých rodičov bolo dieťa pre hyperaktivitu a ťažko zvládnuteľné správanie v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Bratislave, počas

letných prázdnin však umiestnené deti sanatórium opúšťajú, avšak situácia u starých rodičov, ktorým bol maloletý zverený do spoločnej starostlivosti, sa zmenila, už nežijú v spoločnej domácnosti a stará matka nie je schopná sa o maloletého ďalej starať. Otec sa s dieťaťom nekontaktuje, matka maloletého je bezdomovec. V rodine nie je zistená osoba, ktorej by mohol byť maloletý zverený do starostlivosti.

Tunajší súd uznesením č. k. 12P/74/2013-8 zo dňa 26.06.2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne umiestnil maloletého do detského domova a rodičov zaviazal k plateniu výživného - matku v zákonom určenej minimálnej výške, otca v sume 100 eur s poukazom na trvajúcu súdnu úpravu výšky výživného.

Uznesením č. k. 12P/74/2013-11 zo dňa 26.06.2013 súd začal konanie vo veci zmeny úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému.

V konaní matka aj otec navrhli ponechať maloletého v ústavnej starostlivosti, podľa starej matky má prevziať maloletého do starostlivosti otec dieťaťa, starý otec ponechal rozhodnutie na úvahu súdu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, starých rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/54/2010-28 zo dňa 09.12.2010 bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom dieťaťa zo strany otca, rodičov zaviazal k plateniu výživného - matku vo výške zákonom stanoveného minima a otca sumou 100 eur mesačne. V čase úpravy otec vykázal príjem vo výške 800 eur mesačne, pracoval v Rakúsku, matka nebola zamestnaná, žiadne dávky od štátu nepoberala.

Matka vypovedala, že je nemajetná, bez príjmu, nie je evidovaná na úrade práce, z evidencie ju vyradili pre zmeškanie termínu hlásenia. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Žije na ulici, je bezdomovec, prespáva u známeho, kam však nemôže priviesť aj dieťa. S maloletým sa stretáva, navštevuje ho. Finančne ju podporuje jej partner, ktorý pracuje.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že má príjem 1.200 eur netto mesačne, vlastní vozidlo značky Y. E., rok výroby 1991. Naďalej pracuje v Rakúsku, kde býva v prenajatom jednoizbovom byte spolu so svojou partnerkou. Okrem toho však platí nájom 250 eur mesačne obecného bytu na adrese trvalého bydliska. Pred časom mal záujem o prevzatie maloletého do svojej starostlivosti, maloletý by chodil v Rakúsku do školy, dieťa však takúto možnosť odmietalo kvôli cudziemu jazyku a medzičasom sa výrazne zhoršil aj vzájomný vzťah otca s dieťaťom, nakoľko syn ho nerešpektoval, odmietal plniť jeho príkazy. Spláca úver poskytnutý vo výške 20.000 eur v splátkach po 150 eur mesačne, ktorým vyplatil dlhy z podnikania, ktoré ukončil asi pred tromi štyrmi rokmi.

Kolízny opatrovník poukázal na možnosť umiestnenia dieťaťa do liečebného sanatória, v ktorom bývalo počas školského roka pred nariadením predbežného opatrenia s tým, že starostlivosti otca by bolo počas víkendov. V čase, keď dieťa navštevovalo otca, nastali u dieťaťa v jeho vývoji zmeny k lepšiemu, dovtedy sa dieťa vyjadrovalo, že má pocit, že ho nikto nemá rád. Otec však s takýmto návrhom kolízneho opatrovníka nesúhlasil.

Stará matka maloletého vypovedala, že medzičasom opustila spoločnú domácnosť vedenú so starým otcom dieťaťa a v súčasnosti býva v nájme so svojou osemdesiatročnou matkou. Je zamestnaná a pracuje aj na nočné smeny, nie je schopná sa postarať o dvanásťročné dieťa. Keď má však pracovné voľno, berie si dieťa v sebe na 1 až 2 dni, navštevuje ho.

Starý otec maloletého vypovedal, že má psychické problémy zo vzniknutej situácie v manželstve a nezvládal by starostlivosť o maloletého.

Kolízny opatrovník v správe zo šetrenia výchovného prostredia z 16.09.2013 uviedol, že podľa záverov psychologického vyšetrenia maloletého dieťa trpí hyperkinetickou poruchou a ADHD. Bolo umiestnené v liečebnom sanatóriu od februára 2011, k starým rodičom chodilo iba počas prázdnin. Otec prejavoval záujem o zverenie do svojej starostlivosti a dieťa počas toho obdobia bolo spokojnejšie a šťastnejšie. Otec však v úsilí rezignoval a v máji 2013 prestal s maloletým komunikovať, čo maloletý zle znášal a jeho správanie bolo konfliktnejšie. Kolízny opatrovník nesúhlasil s názorom otca, že v ústave má dieťa najlepšie podmienky pre svoj vývoj, poukázal naň nie optimálnu direktívnu výchovu družky otca a potrebu dieťaťa na stabilitu v rodine a dostatok času na vyporiadanie sa so svojimi emóciami. V škole maloletý je snaživý a rešpektuje učiteľovu autoritu. Vývin dieťaťa je ovplyvnený citovou absenciou.

Zo zápisnice detského domova z rodinného stretnutia zo dňa 29.07.2013 vyplýva, že pre progresívny vývin dieťaťa je potrebná hlavne rodina a poskytnutie lásky, istoty, bezpečia a pozornosti. Otec aj starí rodičia odmietajú prevziať výchovu dieťaťa a zodpovednosť za jeho starostlivosť. Účel stretnutia bol neúspešný, rodinní príslušníci hľadajú rôzne výhovorky a argumenty, aby sa zbavili zodpovednosti.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov

a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného

prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v súčasnosti vzhľadom na bytové podmienky matky a nezáujem otca a starých rodičov dieťaťa je potrebné

zveriť dieťa do ústavnej starostlivosti, v ktorej je dieťaťu poskytovaná požadovaná starostlivosť. Nebolo však možné ani v záujme dieťaťa rozhodnúť o inej forme náhradnej starostlivosti, keďže žiadne ďalšie osoby vhodné prevziať dieťa do starostlivosti neboli zistené. Vyživovacia povinnosť rodičov však k dieťaťu naďalej trvá. Súd rozhodol o výške výživného v prípade matky na hranici zákonom určenej minimálnej výšky výživného, ktorá v súčasnosti predstavuje 27,13 eur mesačne. S prihliadnutím na zárokové pomery otca súd určil z jeho strany 150 eur mesačne (keďže v zhode s ustálenou rozhodovacou praxou na výživné možno počítať dokonca až s 20 až 25% čistého príjmu výživou povinného rodiča). Maloletý je v ústavnej starostlivosti od 07.07.2013. Výšku splátok súd určil s prihliadnutím na ich súčasné pomery, ale aby dlh v záujme dieťaťa splatili čo najskôr.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Podľa ods. 2 ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995

Z. z. (Exekučný poriadok).